

Quis custodet custodes? (per Albert Punsola)

20/07/2007



ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

Fins a 300 vegades cada dia és gravat per càmeres de vigilància un treballador que visqui a la perifèria de Londres en el camí de casa seva a la feina. A la Gran Bretanya, hi ha una càmera per cada 14 persones. No és mal negoci per als fabricants, tenint en compte els 60 milions d'habitants del país. Aquestes dades han estat divulgades pel

setmanari francès Marianne. Si la intenció dels periodistes era criticar els anglesos, més val que ara girin el focus d'atenció cap a París. El president Sarkozy ha anunciat que França comptarà aviat amb un sistema de seguretat similar al dels britànics. Les càmeres són aquí per quedar-se però, ja que les tenim, la seva funció podria orientar-se a finalitats de cert relleu en la consecució de ciutats més sostenibles, si s'acaben de desenvolupar els sistemes de localització i recompte de persones en espais públics en què treballen al Massachussets Institute of Technology (MIT) i també a d'altres indrets. En aquest sentit, la ciutat de Roma es va ser escenari d'un important experiment l'any passat aprofitant l'eufòria col·lectiva desencadenada després de la victòria de la selecció italiana a la Copa Mundial de futbol. Centenars de milers de tifosi van sortir al carrer per acollir l'equip nacional, ja de tornada a la capital, però aquesta imprecisió en el nombre de persones es va poder perfilar fins a arribar a la xifra més exacta d'un milió i sense necessitat d'apreciacions per part de les autoritats com sol ser habitual. Com? A través de les dades proporcionades pels operadors de telefonia mòbil. No només es podia saber el nombre de persones a partir dels mòbils que estaven engegats en aquell moment, sinó veure en temps real la distribució i moviments de les masses a través dels carrers. El sistema de detecció de persones pot ser de gran utilitat per a la gestió urbana i de fet aquesta és un dels principals àmbits d'aplicació en què s'està pensant. Un enfocament més eficient de les xarxes de mobilitat necessita informació d'aquest tipus per organitzar adequadament el transport públic i el privat. Aquest sistema permetria adaptar puntualment el nombre de vehicles d'una xarxa d'autobús o de metro en funció de les dades recollides: no és el mateix preveure que hi haurà una gran aglomeració per un fet determinat que poder adaptar l'oferta a la demanda continuament amb xifres molt fiables. Altres sistemes de comptabilització de persones estan en marxa des de fa temps per exemple en els grans centres comercials. Sense que ens n'adonem, hi ha sensors estratègicament situats que detecten les persones que passen per un determinat lloc, normalment els punts d'accés. En aquest cas l'aplicació es dirigeix a una finalitat purament comercial i per tant que té poc a veure amb un benefici públic. En una recent entrevista publicada a la Vanguardia, Anthony Townsend, director d'investigació de l'Institute for the Future de Palo Alto, California fa tot un exercici de prospectiva i vaticina una societat hiperconnectada on internet estarà present arreu i afirma literalment que a cada ciutat hi haurà 'un arxiu i una memòria de tot el que hi passa' accessible des de qualsevol indret. Townsend no especifica gaire quins podran ser els continguts d'aquesta informació tot i que entre línies es pot llegir que anirà relacionada amb el lleure. San Francisco, també a Califòrnia, vol cobrir amb wi fi tota la ciutat. La notícia ja és coneguda, però ara s'ha sabut que els promotors de la iniciativa volen, com a contrapartida, seguir els usuaris en tot moment per poder-los enviar tot tipus missatges, especialment publicitaris. Si tot això és possible també es pot pensar en complexes xarxes de sensors i càmeres que puguin informar a una base de control sobre contaminació atmosfèrica, acústica i per què no? visual. També que avisin sobre residus fora de lloc o disfuncions de qualsevol sistema que altrament trigarien a ser detectades. Aquest camí ja està iniciat i només es tractaria de perfeccionar-lo. No seria equànim jutjar totes aquestes tecnologies com si fossin una única realitat. Algunes poden ser realment útils: autèntics indicadors vivents per

monitoritzar l'evolució de diferents aspectes ambientals. Tanmateix hi ha un petit marge per a la desconfiança per l'aire invasiu de la privacitat que sembla desprendre's de la presència de tants sensors i càmeres. Tinc la impressió que aquesta tendència a hiperconnectar, com diuen a Palo Alto, pot arribar a ser més preocupant que un túnel sota la ciutat. Sembla que la transparència extrema que es demana per a certes coses és inversament proporcional a l'oblit i a l'opacitat en què progressen moltes d'altres. Que lluny queda, malgrat no ser realment tan llunyà en el temps, aquell sa esperit contestari que havia existit enfront de la vigilància i el control a l'espai públic. Per exemple, quan es va debatre fa uns anys la necessitat o no de posar càmeres a la Plaça George Orwell de Barcelona -per altra banda una ironia digna de guionista amb sensibilitat. La qüestió és que els sistemes tecnològics, siguin els que siguin, semblen generar una predisposició bona entre l'opinió pública. La tecnologia sedueix per si mateixa i moltes vegades les possibilitats o finalitats que porta associades, ni tan sols es consideren. No fa gaire coincidint amb la sortida a la venda de l'iphone, vaig sentir un consumidor nord-americà a la ràdio que deia 'el necessito, el necessito'. Preguntat perquè, va reblar 'no ho sé, però el necessito'. La nostàlgia per un cert sentiment crític que existia en el passat respecte a als sistemes de control o els seus precedents es torna en angou, si es pensa en el futur. És un futur en el que no sabem quina evolució política hi haurà i el problema és que la infraestructura ja estarà creada. Per una autopista hi poden passar caravanes de la pau però també tancs. Convé tenir-ho present i denunciar l'alegria inconscient amb què es reben els avenços en les tecnologies de la informació en general i la indiferència generalitzada davant les implicacions que algunes d'aquestes tecnologies podrien tenir per les llibertats individuals. Cal recuperar el bon costum de fer preguntes impertinents, i per tant molt pertinents. Per començar, una que ja es formulaven fa vint segles: Quis custodet custodes? És a dir: qui vigila els vigilants?

MÉS LLUM: secció quinzenal

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/quis-custodet-custodes-per-albert-punsola-0>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/quis-custodet-custodes-per-albert-punsola-0>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)



(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (/arxiu)

Continguts per categoria (/tagclouds/chunk/3)

Continguts per etiqueta (/tagclouds/chunk/1)

Continguts per municipi (/tagclouds/chunk/2)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (/formulari/contacte)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)



(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)



(<http://www.twitter.com/xarxasost>)



(<http://youtube.com/xarxasost>)



([rss.xml](#))